

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АРТ-СТУДІЇ»

Ступінь освіти	третій (освітньо-науковий)
Освітня програма	Філософія
Заняття:	7 чверть
Лекції	3 години на тиждень
Практичні	2 година на тиждень
Кількість кредитів ЄКТС	4 (120 годин)

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/index.php?categoryid=47>

Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки
----------------------	------------------------

Викладач:

Тарасова Наталія Юріївна

Кандидат філософських наук, доцент

E-mail: Tarasova.N.Yu@nmu.one

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти;

лекції та практичні заняття проводяться відповідно розкладу.

1. Анотація до курсу

«Формування національної свідомості: український вимір» - вибіркова дисципліна навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня, (PhD), усіх освітніх програм, усіх спеціальностей, за усіма галузями знань, що знайомить з теоретичними підходами до формування національної свідомості і патріотичної позиції, здібності захистити українську державність, враховуючи специфіку української національної ідентичності, національної культури й гуманістичних цінностей української ментальності, ключові засади української національної ідеї.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – обґрунтувати основи української національної свідомості на тлі розуміння неповторності української національної ідентичності, основ української культури, базових факторів української національної ідеї та перспектив її реалізації у вітчизняному суспільстві в контексті самотності української ментальності. розвинути практичні навички критичного мислення та свідомого патріотизму при формуванні особистісної соціальної позиції та здійсненні наукових досліджень в інтересах зміцнення державності України.

Завдання курсу: : розвинути практичні навички критичного мислення та свідомого патріотизму при формуванні особистісної соціальної позиції та здійсненні наукових досліджень в інтересах зміцнення державності України.

3. Результати навчання

- Усвідомлювати соціально-історичні джерела формування неповторності української культури, ментальності, національної ідентичності як самотнього ідейного стрижня сучасного
- Володіти теоретичним здобутком української культури, історії філософії та вітчизняної інтелектуальної спадщини
- Критично переосмислювати та трансформувати теоретичні ідеї та практичні здобутки української культури для формування національної самосвідомості та відповідально-патріотичної позиції сучасного українського науковця

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Свідомість, її походження та соціальна сутність 1.1 Свідомість та її структура 1.2 Філософське розуміння свідомості 1.3 Психологічний вимір поняття «свідомість» 1.4 Буденна та теоретична свідомість 1.5 Індивідуальна та суспільна свідомість 1.6 Моральна свідомість та національний вимір
2. Національна культура України 2.1. Соціально-історичні джерела формування української культури 2.2. Етичні аспекти української культури 2.2 Релігійна поліверсійність української культури 2.3 Мова як виразник духовної самотності української культури Мистецький простір образно-символічної специфіки української культури
3 .Українська ментальність 3.1.Поняття ментальності в філософії й психології 3.2 Географічні та демографічні фактори формування української ментальності 3.3 Соціокультурні витоки формування неповторності української ментальності 3.4 Національний дух як стрижень української ментальності 3.5 Цінність свободи та прагнення до збереження самотності як фундамент формування української ментальності

<p>4. Формування гуманістичних цінностей української ментальності</p> <p>4.1 Розвиток ідей Гуманізму та Реформації в Європі й зокрема в Україні.</p> <p>4.2 Сутність ренесансного гуманізму та його особливості в умовах України. Погляди Юрія Дрогобича, Павла Русина та Лукаша з Нового Міста. Погляди Станіслава Оріховського.</p> <p>4.3. Роль Острозького культурно-освітнього центру в розвитку української думки.</p> <p>4.4. Вплив ідей Реформації на розвиток філософської думки України. Погляди Івана Вишенського.</p> <p>Філософська думка в братських школах. Вчений гурток Києво-Печерської лаврської друкарні.</p>
<p>5. Українська національна ідея</p> <p>5.1 Поняття національної ідеї</p> <p>5.2 Історичні обставини та ментальне середовище становлення української національної ідеї в українській філософії XIX ст.</p> <p>5.3 Ідеї Просвітництва в українській культурі</p> <p>5.5 Філософія українського романтизму.</p> <p>5.6. Діяльність М.О. Максимовича.</p> <p>5.7. Заснування, діяльність і доля Кирило-Мефодіївського братства</p> <p>5.10 Роль громадівців у формуванні української національної ідеї.</p> <p>5.11 Філософські та соціально-політичні ідеї М.П.Драгоманова, О.О.Потебні</p> <p>5.12 Особливості філософських поглядів представників «Молодої України». І. Я. Франко, Т. А. Зіньківський</p> <p>5.13 Національні ідеї в поглядах українських мислителів XX століття. М.І. Міхновський, В.К.Липинський, Д.І. Донцов.</p>
<p>6. Теорії ідентичності в контексті проблематики національної свідомості.</p> <p>6.1 Соціальна ідентичність</p> <p>6.2 Національна ідентичність: зміст та структура</p> <p>6.3 Неповторність української національної ідентичності: характерні риси та специфічність соціокультурного прояву</p> <p>6.4 Конституційно-універсалістські принципи формування української національної ідентичності.</p> <p>6.5 Самоствердження української національної ідентичності в сучасних соціокультурних умовах</p>
<p>ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ</p>
<p>1. Свідомість та її практичний вимір</p>
<p>2. Особливості української культури</p>
<p>3. Вітчизняне мистецтво як прояв етнічної неповторності української культури</p>
<p>4. Українські етнічні та релігійні традиції в сучасних трансформаціях</p>
<p>5 Національна ідея в творчості українських просвітників</p>
<p>6 Від української національної мрії до української національної ідеї: практика визначення</p>

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	

30	70	30	100
----	----	----	-----

<p>Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
---	--

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

8. Рекомендована література

Основна література

1. Бурий А.Р. Історія української філософії. Навчально-методичний комплекс. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2017. – 394 с.

2. Історія української культури: Курс лекцій (під загальною редакцією доктора історичних наук С.О.Костилюєвої. – К.: ІВЦ „Видавництво „Політехніка”, 2010. – 334 с.

3. Культура України: тезаурус і персоналії. Видання 2-ге, виправлене та доповнене. За ред. Л. В. Анучиної, О. А. Стасевської, О. В. Уманець; [наук. ред. О. В. Лозової].. Харків: Право. 2019. 272 с.

4. Лозовий В.О. Українська культура / Підручник. – К.: Право, 2021. 400 с.

5. Русин М. Ю., Огородник І. В. та ін. Історія української філософії: Навчальний посібник / К. : "Київський університет", 2008.- 591 с.

6. Тисяча років української філософської думки. Антологія: у 2-х томах. / Укладач Андрій Бурий. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2018.

7. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навчальний посібник. – К.: Україна, 2001. – 512 с

Додаткова література

1. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій.- Київ: Наукова думка, 1996.- 286 с.

2. Винниченко, Володимир. Конкордизм. Система будівництва щастя: Етико-філософський трактат. – К.: Укр. письменник, 2011. – 335 с.

3. Документи Кирило-Мефодіївського братства. Див.: <http://thales2002.narod.ru/kmb.html>

4. Драгоманов М.П. Вибране. – К.: Либідь, - 688 с.

Костомаров М. І. Закон Божий (Книга буття українського народу).— К.: Либідь, 1991.— 40 с. А також: http://thales2002.narod.ru/kstmrw_1.html

5. Жижченко В.П.. Становлення і розвиток української національної ідеї в українській філософії XIX ст.: Конспект лекції. – Дніпро: НТУ "ДП", 2021

6. Розвиток філософської думки в Україні : навч. посібник ; [Електронний ресурс] / [за ред. проф. Ю. М. Вільчинського]. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К. : КНЕУ, 2014.
7. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська, О.Я. Історія української культури. / Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. — Д: НГУ, 2012. — 141 с.
8. Тарасова Н.Ю. Культурні суперечності постіндустріального суспільства як чинник ускладнення національної ідентифікації. Теоретичні ідеї Деніела Белла в українському екзистенційному контексті. // Гілея. - Вип. 132 – Київ, 2018. - С. -170-174 Index Copernicus International (Республіка Польща)
9. Тарасова Н.Ю. Культура як модератор суперечок ліберально-демократичної універсалізації та національної ідентифікації в постіндустріальному суспільстві. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. Випуск 20, 2018. с. 101-109. Index Copernicus International (Республіка Польща)
10. Тарасова Н.Ю. Соціокультурна ідентифікація особистості в парадоксальному часово-просторовому регламенті культури інформаційного суспільства». Південноукраїнські наукові студії. IV Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених із міжнародною участю. . Одеса. 2021. С. 57-60.
11. Тарасова Н.Ю. Філателістичне колекціонування як комунікація та семіотичний канал національної ідентифікації. Антропологічні виміри філософських досліджень. Матеріали 11-ї щорічної міжнародної наукової конференції в УДУНТ, 17 листопада 2022, Web of Science Core Collection; Web of Science Core Collection. <http://conf-ampr.diit.edu.ua>
12. Тарасова Н. Ю. Ідентифікація протесту. Сутність, структура, динаміка. // Філософія і культура в мінливості сьогодення [Текст]: Матеріали всеукраїнських філософських читань 24 листопада 2020 р., м. Дніпро. М-во освіти і науки України; НТУ «ДП». – Д.: ДП, 2020. с. 31-33.
13. Тарасова Н.Ю. Від «влади ідентичності» до кінця «влади ідентичності»? Матеріали всеукраїнських філософських читань «Філософія і культура в нарративах сучасності. 3 нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO). Грудень 2021 р., м. Дніпро, с. 74-77.
14. N.Yu.Tarasova. Lesia Ukrainka: Ukrainians National Sdentity Against the "Russian Ukrainians"Dichotomy. Anthropological Measurements of Philosophical Research, 23 (2023), Дніпро, 2023, Антропологічні виміри філософських досліджень, 23 (2023), с.80-94. Web of Science CC <http://ampr.diit.edu.ua/issue/view/16888>
15. Тарасова Н.Ю. Пробудження ідентичності: на межі теорій кінця ідентичності філософії постмодернізму. Матеріали конференції «Філософія і культура в антропологічних вимірах сучасності». 3 нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO), 16 листопада 2023 р. Web of Science CC <http://conf-ampr.diit.edu.ua/AMPRX12/schedConf/presentations> , <http://conf-ampr.diit.edu.ua/AMPRX12/paper/view/29644/17372>